

Polismyndigheternas behandling av känsliga personuppgifter i KUT-info

---

1 SAMMANFATTNING

Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden har granskat behandlingen av känsliga personuppgifter och uppgifter som beskriver en persons utseende i KUT-info som publicerats av polismyndigheterna i Gävleborgs, Jämtlands, Stockholms, Västmanlands och Östergötlands län samt av polismyndigheten i Västra Götaland under augusti och september 2012.

Nämnden konstaterar att behandling av känsliga personuppgifter i KUT-info sker hos samtliga av de granskade myndigheterna, i varierande omfattning. De vanligaste fallen av behandling av känsliga personuppgifter avser hälsa och etniskt ursprung. Beträffande många av registreringarna är det granskade underlaget inte tillräckligt för att det ska vara möjligt att bedöma om behandlingen av den känsliga personuppgiften varit absolut nödvändig för syftet med behandlingen i det enskilda fallet. Nämnden ifrågasätter dock om omnämmandet av misstänkta personers etnicitet kan anses vara absolut nödvändigt för syftet med behandlingen. Granskningen föranleder nämnden att uppmana polismyndigheterna att vara mer restriktiva med behandlingen av känsliga personuppgifter i KUT-info och att pröva noga i varje enskilt fall om en behandling är absolut nödvändig.

Nämnden har i ett fall iakttagit en beskrivning av en persons utseende som inte uppfyller polisdatalagens (2010:361) (PDL) krav på objektivitet.

Nämnden konstaterar vidare att samtliga granskade myndigheter saknar skriftliga rutiner för den prövning som enligt PDL ska göras i samband med en registrering av känsliga personuppgifter. Nämnden rekommenderar polismyndigheterna att införa sådana rutiner. Detta är inte minst viktigt eftersom de regionala KUT-infosystemen inom kort kommer att ersättas av ett system med nationell spridning (OBS-info). Nämnden anser vidare att

användare med redaktörsbehörighet i KUT-info och det kommande OBS-info kontinuerligt bör utbildas avseende ovan nämnda prövning.

Nämnden noterar att det hos vissa myndigheter är tekniskt möjligt att använda känsliga personuppgifter som sökbegrepp i KUT-info. Enligt uppgift kommer det även i OBS-info att finnas en möjlighet till fritextsökning. Nämnden rekommenderar därför att alla användare informeras om förbudet att använda känsliga personuppgifter som sökbegrepp och förutsätter att polismyndigheterna kommer att införa regelbunden logguppföljning avseende sökningar på känsliga personuppgifter i OBS-info. Avslutningsvis vill nämnden betona vikten av att ett helhetsgrepp tas kring utbildning, rutiner och internkontroll för att förhindra att behandling av känsliga personuppgifter sker i strid med PDL när OBS-info tas i bruk.

2 BAKGRUND

I PDL, liksom i annan lagstiftning om behandling av personuppgifter på internationell och nationell nivå, har känsliga personuppgifter en särställning som innebär att sådana uppgifter endast får behandlas i undantagsfall och under särskilda förutsättningar.

Nämnden beslutade den 3 oktober 2012 att granska om sex polismyndigheters behandling av känsliga personuppgifter i elektroniskt lagrade informationsblad från kriminalunderrättelsetjänsten, så kallad KUT-info, är förenlig med PDL:s bestämmelser.

KUT-info är ett informationsblad som distribueras regelbundet, vanligen varje vecka, av kriminalunderrättelsetjänsten vid varje polismyndighet till ett större antal mottagare på respektive polismyndighet. Informationsbladet innehåller bland annat uppgifter om efterlysta personer, fotografier och signalement av oidentifierade gärningsmän samt frigivningar. Syftet är att snabbt sprida väsentlig information som polisanställda har behov av i sin tjänst.¹ Antalet användare med läsbehörighet varierar mellan de granskade myndigheterna från några hundra till flera tusen.

Parallellt med nämndens granskning har Datainspektionen genomfört inspektioner hos polismyndigheterna i Jämtlands och Västmanlands län. Bland annat har myndigheternas behandling av personuppgifter i KUT-info granskats vid inspektionerna. Datainspektionen har i beslut den 20 november 2012² förelagt de nämnda polismyndigheterna att senast den

---

¹ Prop. 2009/10:85 s. 477 f.

² Dnr 604-2012 och 605-2012.

15 februari 2013 införa rutiner beträffande KUT-info som säkerställer att nödvändighetsprövningen enligt 2 kap. 10 § PDL, dvs. den noggranna prövning som ska ske i varje enskilt fall av om en behandling av känsliga personuppgifter är absolut nödvändig för syftet med behandlingen, alltid föregår en behandling av känsliga personuppgifter i KUT-info. Datainspektionen framförde i beslutet att behandlingen av känsliga personuppgifter i myndigheternas KUT-info inte uppfyller kraven i 2 kap. 10 § PDL och att det inte finns rutiner som säkerställer att de känsliga personuppgifternas särställning beaktas. Vidare framförde Datainspektionen bland annat att all personuppgiftsbehandling i KUT-info ska rymmas inom ramen för de ändamål som anges i 2 kap. 7 och 8 §§ PDL och att det ankommer på polismyndigheterna att säkerställa att all behandling av personuppgifter i KUT-info faller inom PDL:s tillämpningsområde.

För närvarande pågår ett arbete inom polisen med att under 2013 ersätta KUT-info med ett webbaserat verktyg för operativ brotts- och spaningsinformation (OBS-info, som kommer att ingå i den så kallade OBS-portalen). OBS-info kommer enligt uppgift att i stor utsträckning innehålla samma typ av uppgifter som KUT-info, varför eventuella synpunkter på hanteringen av känsliga personuppgifter är av relevans även för behandlingen i det nya systemet. Till skillnad från dagens regionala KUT-info kommer OBS-info att ha en nationell spridning och enligt uppgift ca 20 000 – 25 000 användare. Rikspolisstyrelsen (RPS) har den 29 november 2012 inkommit till nämnden med en begäran om samråd enligt 2 § polisdataförordningen (2010:1155) inför driftsättandet av OBS-portalen.

3 RÄTTSLIG REGLERING

Enligt artikel 8 Europeiska konventionen för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (EKMR) har var och en rätt till respekt för sitt privat- och familjeliv, sitt hem och sin korrespondens. Rätten får enligt andra stycket i samma artikel inskränkas av offentlig myndighet endast under vissa angivna förutsättningar. EKMR gäller som lag i Sverige. Genom Europarådets konvention från 1981 om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av personuppgifter (dataskyddskonventionen) har Europarådet preciserat vad skyddet i artikel 8 EKMR innebär i dataskyddshänseende, bland annat genom att slå fast att känsliga personuppgifter som huvudregel inte får behandlas, men att vissa undantag kan tillåtas. Dataskyddskonventionen har ratificerats av samtliga EU-länder. Utöver dataskyddskonventionen har Europarådet tagit fram en rekommendation (No. R (87) 15) som reglerar användningen av personuppgifter inom polissektorn. Bland annat preciseras att undantag från förbudet mot behandling av känsliga personuppgifter enligt data-

skyddskonventionen endast får ske om det är absolut nödvändigt (artikel 2.4). Bestämmelserna i 5 § i den äldre polisdatalagen (1998:622), som reglerade förutsättningarna för polisens behandling av känsliga personuppgifter, motsvarar Europarådets rekommendation i detta avseende. Den äldre polisdatalagens reglering fördes, med endast en viss språklig justering, över till 2 kap. 10 § PDL.

Enligt 2 kap. 10 § första stycket PDL får uppgifter om en person inte behandlas enbart på grund av vad som är känt om personens ras eller etniska ursprung, politiska åsikter, religiösa eller filosofiska övertygelse, medlemskap i fackförening, hälsa eller sexualliv (känsliga personuppgifter). Det är alltså inte tillåtet att föra register över eller på annat sätt göra anteckningar om enskilda enbart på den grunden att de utifrån något i paragrafen angivet förhållande kan hänföras till en viss kategori av människor. Bestämmelsen hindrar emellertid inte behandling av uppgifter om en persons nationalitet och i regel faller också uppgifter om att en viss person kommer från en viss världsdel eller ett visst land utanför förbudet mot behandling av känsliga personuppgifter.³

2 kap. 10 § andra stycket PDL innehåller vissa undantag från huvudregeln. Här föreskrivs bl.a. att uppgifter om en person, om de behandlas på annan grund, får kompletteras med sådana uppgifter som avses i första stycket när det är absolut nödvändigt för syftet med behandlingen. Bestämmelsen innebär att om andra uppgifter om en person samlas in i samband med t.ex. en förundersökning får dessa kompletteras med känsliga personuppgifter om det är av avgörande betydelse för utredningen. Med hänsyn till den restriktivitet som ligger i begreppet ”absolut nödvändigt” måste behovet av att göra sådana kompletteringar prövas noga i det enskilda ärendet.⁴

Uppgifter som beskriver en persons utseende ska enligt 2 kap. 10 § tredje stycket PDL utformas på ett objektivt sätt med respekt för människovärdet. Syftet med bestämmelsen är enligt förarbetena att förhindra att personers utseende beskrivs i ordalag som kan vara kränkande för individen.⁵

Enligt 3 kap. 5 § första stycket PDL får uppgifter som avslöjar ras, etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse, medlemskap i fackförening eller som rör hälsa eller sexualliv inte användas som sökbegrepp vid sökning i personuppgifter som har gjorts

---

³ Prop. 2009/10:85 s. 325.

⁴ A. prop. a. s.

⁵ A. prop. s. 326.

gemensamt tillgängliga, dvs. är tillgängliga för mer än ett fåtal personer.⁶ Enligt andra stycket nämnda paragraf hindrar detta inte att brottsrubriceringar eller uppgifter som beskriver en persons utseende används som sökbegrepp. Paragrafen hade ingen motsvarighet i den äldre polisdatalagen (1998:622). Vid remissbehandlingen framförde Rikspolisstyrelsen att det var viktigt för polisen att i vissa situationer kunna använda sig av känsliga personuppgifter som sökbegrepp. Regeringen bedömde dock att integritetsintresset vägde över och att ett förbud skulle införas.⁷

Varje polismyndighet är enligt 2 kap. 4 § PDL personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som myndigheten utför.

4 GRANSKNINGEN

Nämnden har granskat samtliga dokument som publicerats i KUT-info under augusti och september 2012 och som bevarats hos polismyndigheterna i Gävleborgs, Jämtlands, Stockholms, Västmanlands och Östergötlands län samt hos polismyndigheten i Västra Götaland. Polismyndigheterna har besvarat frågor rörande förekomsten av skriftliga rutiner för behandling av känsliga personuppgifter i KUT-info, möjligheterna att söka på känsliga personuppgifter, loggning av eventuella sökningar, antalet personer som är behöriga att ta del av respektive föra in information i myndighetens KUT-info samt utbildning avseende regleringen om behandling av känsliga personuppgifter.

5 UTREDNINGEN

Nedan följer en sammanställning av vad polismyndigheterna har framfört i väsentliga delar.

Ingen av polismyndigheterna har skriftliga rutiner för behandlingen av känsliga personuppgifter i KUT-info. Polismyndigheterna i Västmanlands och Jämtlands län har uppgett att rutinbeskrivningar är under utarbetande efter att myndigheterna förelagts av Datainspektionen att införa rutiner som säkerställer att nödvändighetsprövningen enligt 2 kap. 10 § PDL alltid föregår en behandling av känsliga personuppgifter i KUT-info. Polismyndigheten i Gävleborgs län har uppgett att potentiella publiceringar i KUT-info diskuteras på dagliga enhetsmöten på underrättelseenheten. Polismyndigheten i Stockholms län har uppgett att KUT-info-redaktörerna tar kontakt med någon annan redaktör och/eller närmaste chef och i vissa fall även med personuppgiftsombudet när det uppkommer frågor avseende känsliga personuppgifter.

---

⁶ Prop. 2009/10:85 s. 127 ff.

⁷ A. prop. s. 156.

Samtliga polismyndigheter har uppgett att utbildning avseende nya PDL har genomförts. Polismyndigheten i Stockholms län har uppgett att alla KUT-infoföredaktörer får utbildning om bl.a. identifiering av känsliga personuppgifter och om vad som är lämpligt och inte att publicera på KUT-info. Myndigheten har vidare uppgett att det genomförts en kompetensutvecklingsinsats inför nya PDL för förundersökningsledare och personer från underrättelseenheter och att regelverket om känsliga personuppgifter då särskilt betonades samt att det i RPS informationsmaterial ingår information om känsliga personuppgifter.

Antalet personer med läsbehörighet i KUT-info varierar mellan knappt tre hundra och drygt sex tusen, beroende på myndighetens storlek. Uppgifterna blir därmed gemensamt tillgängliga enligt 3 kap 2 § första stycket första punkten PDL när de distribueras. Generellt har alla poliser vid respektive myndighet läsbehörighet. Vissa polismyndigheter har uppgett att även andra än polisanställda har behörighet samt vissa personer på andra myndigheter. Antalet personer med redaktörsbehörighet i KUT-info varierar mellan fyra och 109, även detta beroende på myndighetens storlek.

Fyra av sex polismyndigheter har uppgett att det är tekniskt möjligt att söka på känsliga personuppgifter i KUT-info. Ingen av dessa har uppgett att loggning som omfattar sökningar på känsliga personuppgifter sker.

KUT-info distribueras via webbaserade plattformar med särskild inloggningsbehörighet på alla de granskade polismyndigheterna utom polismyndigheterna i Jämtlands och Västmanlands län, där distributionen har skett med e-post fram till att den stoppades som en följd av Datainspektionens granskning. Polismyndigheterna i Jämtlands och Västmanlands län har uppgett att det för närvarande inte distribueras några KUT-infoblada vid myndigheten då rutinerna är under översyn.

6 NÄMNDENS IAKTTAGELSER

Inledning

Nämnden konstaterar att känsliga personuppgifter förekommer i KUT-info hos samtliga granskade polismyndigheter i varierande omfattning. Det granskade materialet är avsevärt mer omfattande avseende polismyndigheten i Stockholms län och polismyndigheten i Västra Götaland än de övriga granskade polismyndigheterna och fler fall av behandling av känsliga personuppgifter har iakttagits avseende dessa myndigheter. Hos vissa delar av de granskade myndigheterna har nämnden dock inte iakttagit något fall av behandling av känsliga personuppgifter (t.ex. polisdistrikten Södertörn, Södertälje och Länskriminalpolisen i Stockholm).

De vanligaste fallen av behandling av känsliga personuppgifter avser hälsa (t.ex. uppgifter om missbruk, psykisk ohälsa och skador) och etniskt ursprung (t.ex. rom). Enstaka uppgifter om sexualliv har behandlats. Inga uppgifter om en persons politiska åsikter, religiösa eller filosofiska övertygelse eller medlemskap i fackförening har iakttagits. Nämnden väljer att i uttalandet fokusera på de vanligast förekommande fallen av behandling av känsliga personuppgifter avseende hälsa och etniskt ursprung samt huruvida uppgifter som beskriver en persons utseende utformats på ett objektivt sätt med respekt för människovärdet.

Hälsa

Narkotikamissbruk

Att en med namn utpekad person är narkotikamissbrukare är en vanligt förekommande uppgift och den finns i samtliga de granskade myndigheternas KUT-info med undantag för polismyndigheten i Västmanlands län. Ibland kompletteras uppgiften med ett foto av personen. I vissa fall framgår en koppling till grövre narkotikarelaterad eller annan brottslighet medan det i andra fall rör sig om en ensam uppgift om att en namngiven person brukar narkotika.

Psykisk ohälsa

I KUT-info från polismyndigheten i Stockholms län och polismyndigheten i Västra Götaland förekommer uppgifter om att vissa namngivna personer mår psykiskt dåligt. Exempel på sådan behandling är en uppgift om att en brottsmisstänkt person försökt begå självmord i arresten eller att en gripen person transporterats till psykiatri.

Fysiska skador och sjukdomar

I det granskade materialet från polismyndigheten i Stockholms och polismyndigheten i Västra Götaland förekommer uppgifter om skador som med namn utpekade personer ådragit sig. Exempelvis finns uppgifter om att en anhållen person skadat sin tå, att en person misstänkt för narkotikabrott skadats i en brand, att en person som rånats fått sitt ansikte sönderslaget samt att tre personer som är kända av polisen sedan tidigare kommit in till sjukhuset med skärsår, bulor och blåmärken.

Uppgifter om att med namn utpekade personer har HIV eller hepatit förekommer i material från polismyndigheterna i Stockholms och Östergötlands län. Dessa uppgifter kompletteras i alla iakttagna fall antingen med en hänvisning till det allmänna spaningsregistret (ASP) där personer kan markeras som farliga på grund av smittsam sjukdom om de i samband med gripanden eller liknande försökt sprida smitta t.ex. genom att spotta eller sticka

med en kanyl, eller med en direkt uppgift om att personen i fråga försökt sprida smitta i samband med gripande.

Etniskt ursprung

Nämnden har noterat att uppgifter om etnicitet (t.ex. rom) förekommer i signalement som publiceras tillsammans med övervakningsbilder på misstänkta gärningsmän i material från polismyndigheterna i Stockholms län och hos polismyndigheten i Västra Götaland.

Beskrivning av en persons utseende

Vid granskningen har nämnden uppmärksammat en notis från polismyndigheten i Stockholms län där en person efterlyst för våldtäkt beskrivs med orden ”på pricken lik Usama Bin Laden”, ”svintoaktigt skägg” och ”typiskt muslimskägg”. Beskrivningen synes vara ett återgivande av en uppgift från målsäganden.

7 NÄMNDENS BEDÖMNING

I likhet med vad Datainspektionen framfört i de ovan nämnda besluten konstaterar nämnden att vissa uppgifter i KUT-info omfattas av personuppgiftslagen (1998:204) och inte PDL. Exempel på sådana uppgifter är behandling av efterlysta personer som inte har något samband med brott och information om att namngivna personer omhändertagits enligt lag (1988:870) om vård av missbrukare. I vissa fall framgår dock inte syftet med behandlingen tillräckligt klart för att det ska vara möjligt att avgöra vilken lagstiftning som är tillämplig. Nämnden instämmer i Datainspektionens bedömning att ändamålet med behandlingen i KUT-info dock i allt väsentligt tycks vara brottsbekämpande verksamhet och att merparten av personuppgiftsbehandlingen i KUT-info alltså omfattas av PDL.

Lagstiftaren har, med stöd i internationella rättsligt bindande instrument, infört en mycket restriktiv reglering när det gäller behandlingen av känsliga personuppgifter i polisens brottsbekämpande verksamhet. Genom PDL:s reglering har man velat omöjliggöra en kartläggning av människor utifrån exempelvis etnicitet, politisk ståndpunkt eller religiös inriktning. Från integritetssynpunkt är denna reglering av fundamental betydelse. Det åligger polismyndigheterna att se till att reglerna efterlevs vid behandling av uppgifter i KUT-info.

Kravet på att en registrering av känsliga personuppgifter måste vara absolut nödvändig för syftet med behandlingen är mycket högt ställt, och måste ses i ljuset av att huvudregeln enligt personuppgiftslagen (1998:204) är att känsliga personuppgifter över huvud taget inte får behandlas. För att en känslig person-

uppgift ska få behandlas är det mot denna bakgrund alltså inte tillräckligt att den i och för sig har betydelse för ett ärende.

Nämndens granskning visar att känsliga personuppgifter förekommer i inte obetydlig omfattning i KUT-info. De uppgifter om *hälsa* som har iakttagits förekommer oftast i sammanhang där noteringarna i sig indikerar att det har varit absolut nödvändigt för syftet med behandlingen att behandla även den känsliga personuppgiften, t.ex. uppgifter om smittsam sjukdom i fall då det är av stor vikt för den operativa verksamheten att känna till att det finns en risk att personen som bär på sjukdomen försöker sprida smittan vid ett ingripande. I många fall framgår dock inte tydligt varför det i det enskilda fallet finns ett behov av uppgiften i den operativa verksamheten, varför det inte går att enbart på det granskade underlaget bedöma om behandlingen varit absolut nödvändig i PDL:s mening. Exempelvis gäller detta vissa uppgifter om att en person identifierad med namn och bild brukar en viss typ av narkotika, uppgifter om att en målsägande identifierad med namn och bild har fått vissa skador och uppgifter om att en person misstänkt för våld mot tjänsteman har försökt begå självmord i arresten. Även uppgifter om att personer misstänkta för viss brottslighet har visst *etniskt ursprung* är svårbedömda utan att ytterligare underlag inhämtas. Nämnden ifrågasätter dock om omnämmandet av personer misstänkta för brott som romer har varit absolut nödvändigt för syftet med behandlingen i två iakttagna fall.

Resultatet av granskningen föranleder nämnden att uppmana polismyndigheterna att vara mer restriktiva med behandlingen av känsliga personuppgifter och att pröva noga i varje enskilt fall om en behandling är absolut nödvändig. Detta är av särskilt stor vikt i system med så stor spridning som KUT-info. Som Datainspektionen påpekar i de tidigare nämnda besluten bör materialets spridning beaktas när polismyndigheterna prövar vilka personuppgifter generellt som är nödvändiga att behandla för att uppnå det syfte som finns med KUT-info. Detta gäller i än högre grad när det gäller behandling av känsliga personuppgifter.

När det gäller *beskrivning av en persons utseende* bör enligt nämnden följande beaktas. Angivande av en okänd persons signalement utan andra uppgifter som gör att personen kan identifieras är ofta inte att anse som personuppgifter, såvida inte signalementet innehåller någon mycket specifik karakteristika för personen i fråga, såsom en tatuering eller liknande. Beskrivningen kan dock i ett senare skede komma att innehålla personuppgifter, om personen i fråga identifieras på ett sätt som går att knyta till den ursprungliga registreringen.

Regleringen i 2 kap. 10 § tredje stycket PDL bör därför beaktas även innan det att identiteten kunnat klarläggas.⁸

I det av nämnden iakttagna exemplet förefaller beskrivningen ha utgjort ett återgivande av uppgifter från en målsägande. Nämnden har förståelse för att det kan uppstå särskilda problem med att återge information som härrör från målsägande, vittnen och liknande personer. Om sådan information omarbetas, finns det en risk för att informationen blir mindre tillförlitlig och därmed mindre värdefull i verksamheten. Enligt förarbetena får anteckningar som är nödvändiga för att identifiera en person återges, men måste ändå – i enlighet med 2 kap. 10 § tredje stycket PDL – utformas på ett objektivet sätt.⁹ I det iakttagna exemplet anser nämnden att i vart fall beskrivningen av den efterlysta personens skägg som ett ”typiskt muslimskägg” inte kan anses vara utformad på ett sådant objektivet sätt.

Det kan konstateras att samtliga granskade polismyndigheter saknar skriftliga rutiner för behandlingen av känsliga personuppgifter i KUT-info. Polismyndigheten i Stockholms län har uppgett att det finns rutiner för avstämningar kring frågor avseende känsliga personuppgifter på KUT-info och polismyndigheten i Gävleborg har uppgett att det finns vissa rutiner för diskussioner kring publicering av uppgifter generellt i KUT-info. Nämnden ser positivt på detta. Som Datainspektionen har framfört i sina beslut angående polismyndigheterna i Jämtlands och Västmanlands län, och i linje med vad nämnden tidigare uttalat angående behandlingen av känsliga personuppgifter i bl.a. centrala kriminalunderrättelseregistret¹⁰ bör dock särskilda, dokumenterade, rutiner inrättas för den noggranna prövning i varje enskilt fall som ska ske innan en känslig personuppgift registreras i KUT-info. Prövningen kan lämpligen föregås av ett samråd med annan än den som ska utföra registreringen, såsom närmaste chef, och de närmare förutsättningarna för registrering av känsliga personuppgifter samt rutinerna kring ett sådant beslut bör dokumenteras och spridas på lämpligt sätt. Att rutinerna följts i det enskilda fallet bör dessutom dokumenteras genom anteckning eller liknande i själva systemet. Nämnden anser vidare att användare med redaktörsbehörighet i KUT-info och i det kommande OBS-info kontinuerligt bör utbildas avseende ovan nämnda prövning.

Eftersom det är tekniskt möjligt för användare på vissa av de granskade myndigheterna att söka i KUT-info på känsliga personuppgifter, ligger ett tungt ansvar på de myndigheterna att på andra sätt säkerställa att sökförbudet i PDL

---

⁸ Prop. 2009/10:85 s. 326.

⁹ A. prop. a. s.

¹⁰ Säkerhets- och integritetsskyddsnämndens uttalande ”Rikspolisstyrelsens rutiner för och kontroll av behandling av känsliga personuppgifter i det centrala kriminalunderrättelseregistret, KUR” (dnr 231-2012).

efterlevs. Loggning av sökningar görs inte idag enligt uppgift från polismyndigheterna. Enligt uppgift kommer det även i OBS-info att finnas en fritextsökning. Nämnden rekommenderar därför att alla användare av KUT-info och det kommande OBS-info informeras om sökförbudet i samband med inloggning eller på annat sätt. Interna kontrollfunktioner, såsom exempelvis logguppföljning, är ett viktigt verktyg för att säkerställa att sådana sökningar inte sker. Enligt uppgift kommer loggning av sökningar ske i det nya OBS-infosystemet. För att loggning ska bli ett effektivt sätt att upprätthålla integritetsskyddet måste loggutvärdering ske frekvent och såväl förebyggande som reaktivt. Nämnden förutsätter att polismyndigheterna kommer att införa regelbunden logguppföljning för att följa upp sökningar på känsliga personuppgifter i OBS-infosystemet.

Avslutningsvis vill nämnden påpeka att de iakttagelser Datainspektionen har gjort vid tillsynen över polismyndigheterna i Jämtlands och Västmanlands län beträffande behandling av känsliga personuppgifter i KUT-info, motsvaras i stort av nämndens iakttagelser hos flertalet av de myndigheter som granskats inom ramen för detta ärende. Det tycks alltså som att det finns brister i polisens rutiner kring och behandling av känsliga personuppgifter i KUT-info på flera håll och inte enbart vid enstaka myndigheter. Mot bakgrund av att KUT-info kommer att ersättas av OBS-info, med en väsentligt större spridning än idag, vill nämnden betona vikten av att ett helhetsgrepp tas kring utbildning, rutiner och internkontroll för att förhindra att behandling av känsliga personuppgifter sker i strid med PDL när den nya portalen tas i bruk.

Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden beslutar att delge RPS och samtliga polismyndigheter uttalandet.